

Bilagehandling – Sammanställning av synpunkter

Dnr 294031
2017-05-31

Sammanställning av synpunkter - Remiss Näringslivsprogram 2017-2019

Remissförfarande 2016-11-29

De remissinstanser som svarat är; Gavlefastigheter, Omvårdnadsnämnden, Utbildningsnämnden, Gävle Hamn AB, Kultur- och fritidsnämnden, Samhällsbyggnadsnämnden. Nedan följer en sammanfattning av deras synpunkter. *Eftersom det är en sammanfattning är inte alla åsikter eller synpunkter nödvändigtvis medtagna.*

Gavlefastigheter

Högskolans existens eller viktiga uppgift nämns inte. Ett starkt samarbete mellan HiG och GK i syfte att stimulera innovativt företagande borde finnas med antingen som ett delmål eller som en framgångsfaktor för kompetensförsörjning i NP.

Omvårdnadsnämnden

Programmet ger en heltäckande bild av Gävle och dess utmaningar med en stagnerande arbetsmarknad, hög ungdomsarbetslöshet och en centralort för den lokala arbetsmarknadsregionen.

Tyngdpunkten i programmet ligger på nulägesbeskrivningen och i analysen. Den innehåller också identifierade målområden och väl formulerade framgångsfaktorer som möjliggör för varje respektive del av kommunen att utifrån sitt uppdrag bidra i arbetet för att stärka näringslivets förutsättningar i Gävle.

Utbildningsnämnden

I näringslivsprogrammet för år 2014-2016 påtalas vikten av att alla parter, såväl offentliga som privata, samverkar och ser sin del i helheten för att nå målen. För att mäta målet framgångsrik kompetensförsörjning fanns en indikator för engagemangsgrad i samarbetet mellan utbildningssystemet och näringslivet. Motsvarande saknas i remissversionen av näringslivsprogrammet för 2017-2019.

Utbildning Gävle vill lyfta denna vikt av ömsesidig samverkan mellan skola och arbetsliv. Samverkan krävs för att skolan ska lyckas i sitt uppdrag, och i förlängningen öka möjligheten att uppnå framgångsrik kompetensförsörjning. Det har inrättats en samordningsgrupp för styrning av de strategiska samverkansfrågorna mellan utbildningsnämnden och näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden gällande utbildning och arbetsliv – SUA. Gruppens huvudsakliga arbete handlar om det gränssnitt som förenar nämndernas uppdrag. Inledande fokusområden för den utvecklade samverkan mellan nämnderna är: attityder till utbildning, ökade möjligheter till integration samt motivationsskapande åtgärder. Vikten av väl fungerade samverkan med arbetslivet konstateras också.

Utbildning Gävle vill lyfta denna vikt av ömsesidig samverkan mellan skola och arbetsliv. Det är värdefullt att det finns arenor, forum och aktiviteter där skolan och arbetslivet kan mötas för ömsesidigt nätverkande, kommunikation och inspiration. Det gäller alla skolformer. Entreprenöriella förmågor är värdefulla för elevens inträde på arbetsmarknaden. Arbetslivet kan stötta utvecklingen av dessa förmågor, bland annat genom att vara rådgivare till något av de UF-företag som elever driver i skolan.

Gävle Hamn AB

Sid 15 Gävle Hamn 2016 anlöpte ca 900 fartyg Gävle Hamn. Ca 1 400 000 ton avgående gods 2016. Ca 3.100 000 ton är ankommande gods 2016. Ylport har sedan 2013 bedrivit den operativa verksamheten i containerterminalen. På sid 11 visas en gammal bild på hamnen, förslagsvis visas även en nyare bild.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur & Fritid Gävle arbetar även för en ökad kompetens i samhället. Vad man erbjuder idag som en riktat service är en företagsbibliotekarie som hjälper företag att hitta relevant information.

I målet Gävle ska uppfattas som en av Sveriges mest attraktiva platser för företag, så används denna varumärkesundersökning som en indikator men framgångsfaktorerna under målet bortser från faktorer som grönområden, möjlighet till motion och friluftsliv. Enligt varumärkesundersökningen är dessa faktorer som rör livsmiljö viktiga för företagarna när de väljer att etablera sig i en ort men detta framgår inte under näringslivsprogrammet mål, delmål och framgångsfaktorer.

Samhällsbyggnadsnämnden

Gävle kommuns näringslivsprogram utgår ifrån de utmaningar och behov som många kommuner och regioner i Sverige står inför. Ambitionerna i programmet är goda och anslaget är brett. Eftersom anslaget är brett blir många områden är relativt generellt och övergripande beskrivna. Det gör att programmet till viss del saknar spets, tydlig inriktning och prioritering.

Företagsklimatet i Gävle kommun har i vissa sammanhang kritiserats, en kritik som även Samhällsbyggnadsnämnden ibland fått ta del av. Att Gävle kommun anses ha ett gott företagsklimat ser Samhällsbyggnadsnämnden som avgörande för att kommunen ska utvecklas och vara attraktiv för såväl boende och företagare. Gävle kommun bör därför i sitt näringslivsarbete tydligt verka för ett positivt företagsklimat, något som kan förtydligas i näringslivsprogrammet.

Förslaget till näringslivsprogram redogör för vad som åstadkommas. Samhällsbyggnadsnämnden saknar dock en tydligare beskrivning av hur målen ska uppnås. Den metod som har använts för att implementera målen i det miljöstrategiska programmet uppfattas som framgångsrikt och inspiration till förankrings- och processmetod kan möjligen hämtas därifrån.

I programförslaget står det inledningsvis: "För att förtydliga ansvarsförhållandet och till vilken del av kommunen man kan vända sig för varje delmål finns det angivet en ägare". Den informationen saknas i programmet. Samhällsbyggnad har ansvar för att det finns mark för företagande och att handläggningen av planer, lov etc sker smidigt. Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar också för att det finns en bra

infrastruktur för ut- och inpendling, för person- och godstransporter, men här finns även många andra "delägare". I analysen borde det förtydligas vad Gävle kommun genom sina förvaltningar och bolag har ansvar och rådighet över; vad som är regionala och nationella frågor att driva på andra nivåer och vad som är förhållanden som inte kan påverkas men som det måste finnas en beredskap för.

I texterna med analys och framgångsfaktorer är ofta analystexten bra. Tyvärr saknas dock tydlig koppling och beskrivning till de framgångsfaktorer som anges i slutet i analystexten. Helheten skulle stärkas av att det fördes ett tydligare resonemang i analystexterna av de faktorer som anges ha betydelse för framgången. Analysen beskriver de möjligheter, utmaningar och problem som idag finns men saknar i vissa delar en beskrivning varför de framgångsfaktorer som anges, har valts ut.

Avseende de tre näringslivspolitiska målen är mål två och tre relativt snarlika. Om Gävle kommun ska uppfattas som en av Sveriges mest attraktiva platser för företag bör det gälla även i jämförelse med kommuner i Stockholmsregionen. Då blir det tredje målet överflödigt. Eller så är det bara relevant att jämföra oss med Stockholmsregionen, varpå mål två blir överflödigt.

Utökat remissförfarande 2017-02-14

De remissinstanser som svarat är; Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Drivhuset, Företagarna, Ung Företagsamhet Gävleborg. Nedan följer en sammanfattning av deras synpunkter. *Eftersom det är en sammanfattning är inte alla åsikter eller synpunkter nödvändigtvis medtagna.*

Moderaterna

Det föreslagna dokumentet är ett välgjort arbete med en värdefull nulägesanalys. Analysen, sida 1-16, bryts ut som ett fristående dokument som blir en referens till Näringslivsprogrammet. Att Näringslivsprogrammet ska innehålla en tydlig vision. Vårt förslag på vision är följande:

Kommunens grundläggande värdering innebär att kommunens insatser för att allmänt stödja näringslivet utgår från att kommunen tror på entreprenörens förmåga och näringslivets kraft. Visionen om öppenhet och mångfald innebär att Gävle kommun verkar för ett dynamiskt företagsklimat som främjar innovation och entreprenörskap.

Det näringslivspolitiska målet tydliggörs. Vårt förslag är följande:

Gävle kommun skapar de bästa förutsättningarna för företagande.
Gävle har en framgångsrik kompetensförsörjning.
Indikatorer: NKI (Insikt SKL, Stockholm Business Alliance)
Småföretagarbarometern och företagbarometern.

Målen ska vara tydliga, mätbara och målen ska anges i Näringslivsprogrammet. Att det läggs till en strategi som ger vägledning om hur målsättningarna skall uppnås: Vårt förslag på strategier är följande:

För att uppnå målen krävs en enkel och lättförståelig strategi som ger de kommunala instanserna vägledning hur målen skall uppnås. Dessa strategier syftar särskilt till att stärka förutsättningarna för tillväxt för de aktörerna som förväntas skapa nya jobb. Med aktörerna menas här Nystartade företag, Växande befintliga företag, Nya inkommande etableringar och Fastighetsutvecklare.

Vidare behöver strategin innehålla tydliga riktlinjer för hur visionen ska uppfyllas. Vi anser att det ska finnas tydliga inriktningar med förklaringar om vad dessa innebär. Nedan följer de exempel som vi anser ska finnas med i Näringslivsprogrammet; 1. Gävle kommun skall prova varje beslut med – är detta bra för företagsklimatet, ger det fler jobb. 2. Implementeringen av Näringslivsprogrammet skall ske tillsammans och i samklang med det lokala näringslivet. 3. Ökad attraktionskraft för människor, företag och etableringar. 4. Osund konkurrens från kommunala bolag, kommunförbund och förvaltningar skall inte förekomma. 5. Ung företagsamhet och nyföretagande ska utvecklas. 6. Förvaltningar och andra kommunala instanser skall fokusera på beställarkompetens. 7. Kommunen skall lägga ut all verksamhet som är möjlig på lokal entreprenad kvalitet och kostnad skall vara styrande. 8. Pendling inom Gävle kommun skall underlättas. 9. Det skall alltid finnas färdig detaljplanerad mark både för bostäder och kommersiella fastigheter. 10. Kommunen arbetar för god tillgång på arbetskraft med relevant kompetens. 11. Kommunen har en enkel, snabb och kundfokuserad myndighetsutövning som möter företagets behov.

Centerpartiet

De första sidorna i befintligt remissförslag ska tas bo.

De tre näringslivspolitiska målen är bra och kan vara kvar.

- Syftet med programmet ska vara att tydliggöra kommunens vägval för att stödja näringslivets utveckling

Centerpartiet har en grundläggande uppfattning som bygger på gemensamt ansvar där individen har den centrala rollen. För Centerpartiet är det viktigt att beslut fattas nära människan för näringsliv och medborgare.

I övrigt vill vi att näringslivsprogrammet skall bidra till att:

- Skapa en näringsrik tillväxt
- Skapa en politisk samsyn av näringslivsfrågor så att den fungerar långsiktigt
- Öppna och möjliggöra för nya innovationer, ideer och branscher
- Främjar en växande turistindustri
- Skapa integration och mångfald riva problebarriärer som tex språk
- Bidrar till god tillgång på arbetskraft med relevant kompetens
- Har en aktiv markpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets etableringsförutsättningar

Genom att:

- Planen utgår från företagens perspektiv
- Den ska innehålla tydliga mätbara mål
- Främja en bra attityd hos tjänstemän, innevånare och skola, till företagare
- Förbättra kopplingarna mellan företagande och utbildning på alla nivåer
- Gävle kommun verkar för att stadsplaneringen skapar goda urbana lokaliseringsförutsättningar
- Gävle kommun erbjuder enkel snabb och kundfokuserad myndighetsutövning som möter företagets behov Och tar betalt efter utfört uppdrag
- Göra möjligt för de små företagen att delta i offentlig upphandling med tydliga skall krav
- Stoppa osund konkurrens från kommunens egna verksamheter
- Samarbeta med andra ex Nyföretagarcentrum UF Almi
- Lägga ut mer verksamhet på entreprenad istället för att ha i egen regi
- Skapa kontaktytor för företagen som bygger på intern och extern dialog
- Öka tillgänglighet och arbeta med snabba beslutsvägar
- Snabb tydlig och flexibel service
- Gävle kommun arbetar förutsägbart och långsiktigt, tillämpar regler på ett möjlighetsinriktat sätt
- Öka kunskapen om att företagen skapar och möjliggör välfärden såväl internt som externt

Liberalerna

Inledningsvis vill Liberalerna att näringslivsprogrammet första del som är den mest omfattande lyfts ur programmet. Sidor som beskriver det dagsaktuella läget med tillhörande statistik tenderar att bli inaktuell samma dag som de presenteras. Då vår ambition är att ha ett relevant och aktuell näringslivsprogram över hela programperioden behöver dessa sidor lyftas ur programmet, alternativt ses över så att statistiken tas bort till förmån till en ordentlig analys av hur företagandet ser ut idag, varför det ser ut som det gör, vad finns att bygga vidare på.

I programmet saknar vi också tydliga strategiska mål för skapande av nya arbetsplatser och etableringar. I programmet ska det tydligt framgå att förädling och utveckling i näringslivet drivs av näringslivet och de enskilda företagen. Vår roll som kommun är att stimulera och möjliggöra där och när kommunen är en aktör.

Många av delmålen går in i varandra. För att få en ökad tydlighet vore det önskvärt att antalet delmål minskades, och att det tydligare framgår kommunens roll och ansvar.

Delmål 2 Ökad kompetens och integration

Detta delmål måste innefatta alla som står långt ifrån arbetsmarknaden och det behov av kompetens som finns i vårt näringsliv. Vi ser att delmål två rubrikställs; Ökad kompetens för att stärka individens möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

I programmet saknas i detta mål tydligheten med vad kommunen ska bidra med för att öka kompetensen så att fler kan etablera sig på arbetsmarknaden.

Nya tydliga beskrivningar måste skrivas in i programmet. Beskrivningar av vad kommunen ska bidra med för att näringslivet ska få god tillgång på arbetskraft med relevant kompetens.

- Kommunen ska utveckla matchningsinsatser som i hög grad baseras på företagens kompetensbehov
- Kommunen åter näringslivets kompetensbehov stå som grund för utvecklingen av arbetsförlagd utbildning och praktik
- Kommunen verkar för att kompetens- och utbildningsinsatser mobiliseras kring strategiska branscher
- Kommunen verkar för att tillgängliggöra högre utbildning och forskning med tydlig inriktning mot näringslivets behov

Delmål 4 Fler innovationer och branscher i utveckling

Liberalerna ser gärna att vi i delmål fyra tydliggör kommunens olika partnerskap. I Gävle kommun har vi partners som erbjuder forum för rådgivning, mentorskap och finansieringsinsatser. Lika så ansvarar kommunen för samordning av innovations- och nystartsrådgivning men det är våra partners som ska genomföra detta.

I detta delmål bör det också tydligt framgå att möjligheten att använda sig av upphandling som ett verktyg för att främja utveckling. Gävle kommun ska utveckla arbetet med tidig upphandlingsdialog och uppföljning för att ta tillvara innovation, utveckling och marknadskännedom i leverantörsledet.

Det bör med tydlighet framgå i programmet att Gävle kommun har en aktiv marktpolitik som är tydligt kopplad till näringslivets etableringsförutsättningar genom;

- ett välinventerat kommunalt markinnehav med hög grad av planberedskap
- en väl fungerande intern etableringsprocess och mottagningsservice
- ett fortsatt gott strukturerat samarbete med lokala fastighetsägare

Delmål 7 Ökad dialog och samverkan

Dialogen mellan företagarföreningarna och Gävle kommun kan stärkas och utvecklas. Inget beslut som berör våra lokala företagare ska fattas innan dialog har genomförts. Varje beslut bör föregås av en konsekvensbeskrivning för det lokala näringslivet och dess påverkan av arbetstillfällen.

Delmål 8 Ökad service och intern förståelse

Liberalerna vill att det tydligt skrivs in i programmet att kommunen ska ha en enkel, snabb och kundfokuserad myndighetsutövning som möter företagens behov utifrån deras förutsättningar. För att säkerställa en hög servicenivå och nöjda kunder bör någon form av garantier införas.

Programmet ska säkerställa att vi kontinuerligt utvecklar och förstärker bemötande, tillgänglighet och kompetens inom de viktigaste myndighetsområdena.

I målet med digitalt först ska vi erbjuda lättillgänglig och tydlig webbaserad tillstånds – och etableringsguidning.

Drivhuset

Det finns en önskan om att stärka detta program med ytterligare en parameter, nämligen entreprenörskap. Genom att främja och stimulera det entreprenöriella förhållningssättet så får vi inte bara fler entreprenöriella individer som startar egna verksamheter, vi får även en gedigen och konkurrenskraftig kompetens som kan göra att befintliga företag och instanser utvecklas. Detta kan i sin tur kopplas till både vad det gäller Gävles näringsliv – verksamheter och företag och Gävle kommuns arbete kring att skapa förutsättningar för företagande.

Näringslivsprogrammet har identifierat följande framgångsfaktorer som svarar mot utvecklingen;

- Etableringar, investeringar och nyföretagande
- Stimulera innovationer
- *Främja och stimulera det entreprenöriella förhållningssättet*
- Utveckla befintliga branscher

Företagarna

Vi uppskattar ansatsen och instämmer i de visioner som finns i programmet. Däremot ser vi dem just som visioner och inte som mätbara mål, något som vi genomgående saknar i programmet. Vi vill se mer ”hur”, ”vem” och ”tid”. Vi vill också att planen tydligare än i dag utgår från företagets verklighet. Det innebär att alla mål ska vara tydligare, snabbare och flexibla samt, återigen, mätbara.

Vi uppskattar att Företagarna och Sparbankernas rapport Småföretagarbarometern ses som en indikator i Näringslivsprogrammet. Däremot avvisar vi tanken på att just kommunen ska skapa fler arenor och mötesplatser för företagare – det finns ett gäng starka nätverk i kommunen redan där Företagarna bara är ett. I stället föreslår vi att formuleringen bör lyda ”Genom att ge förutsättningar för aktörer att skapa arenor och mötesplatser...” Genomgående bör tankesättet att allt som kommunen kan lägga på någon annan ska läggas på någon annan genomsyra.

Vi önskar oss också en tydligare koppling till utbildning, både grundskola och högskola, i programmet. Nu finns framgångsfaktorn ”utbildningar som stärker näringslivet” med, men det är så mycket mer som behövs. Detta är extra viktigt med anledning av det som beskrivs på sid 4. ”Arbetslösheten bland unga vuxna (16-24 år) i Gävle är bland de största i Sverige” Nästan 1 av 4 unga män i Gävle är utan jobb! Det samarbete Företagarna, Svenskt Näringsliv och Mellansvenska Handelskammaren har med Gävle kommun i Trossen är ett sätt att knyta skola och näringsliv närmare varandra och även inspirera fler unga till entreprenörskap. Ung Företagsamhet i länet är bland landets bästa – hur ser kommunens plan för att få fler av dessa driftiga ungdomar att stanna kvar? En strategi för att lösa ungdomsarbetslösheten bör vävas samman med näringslivsprogrammet.

Avslutningsvis vill vi föreslå att planen delas upp i två dokument: en med dagsfärska siffror och analyser samt en del med mätbara mål där den senare behöver vara väsentligt mycket kortare än i dag. Det ska vara lättöverskådligt och enkelt för alla att följa Gävle kommuns plan för näringslivet.

Ung Företagsamhet Gävleborg

Tyvär ser vi att skolor ibland försvårar för sina elever att driva UF-företag genom att ta bort kurser där UF-företagande kan passa in. Vi på Ung Företagsamhet har en önskan om att UF-företagande skulle bli en obligatorisk del under gymnasietiden, då vi genom hänvisad studie kan se en positiv effekt av utbildningen. Vi har svårt att påverka detta själva och önskar hjälp från högre instans.

Vi har alla verktyg för att kunna hjälpa skolorna med detta, men det krävs att skollledning och rektorer förstår att det är viktigt och implementerar arbetssättet med UF-företagande hos sina rektorer och lärare.

Vi arbetar även med entreprenörskap på grundskolan och tillhandahåller handledning och läromaterial för detta som en hjälp till skolorna som passar väl in i läroplanen.

Vi på Ung Företagsamhet vill vara bäst i landet på UF-företagande då vi sett att detta kommer ge effekt på sikt. Vi hoppas även på att kunna få göra det tillsammans på ett konstruktivt sätt tillsammans med Gävle kommun och att vi får vara en del i det nya Näringslivsprogrammet.